

IN PACE IN IDIPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIETUR IUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS.

PASSER INVENIT SIBIDOMUM

ETTURTUR NIDUM ALTARIA

ELECTORUM CONSERVASTI

XII. ÉVF. 1911. 10. SZÁM.

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

A LEGMÉLT. OLTÁRISZENTSÉG IMÁDÁSA S
SZEGÉNY TEMPLOMOK FELSZERELÉSÉNEK
ELŐSEGÍTÉSÉRE HIVATALOS KÖZLÖNYÜL

KIADJA

AZ ORSZÁGOS OLTÁREGYESÜLET

Szerkesztőség-kiadóhivatal Bpest, Üllői-út 77.

Ára egy évre 3 korona.

Megjelenik minden hó elsején.

Stephaneum nyomda r. t.

VIRGO IPSUM, QUEM GENU

IT DEUM ADORAVIT.

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES.

PARCE POPOLO TUO.

CUJUS NON SUM DIGNUS.

QUI PRUMENTUM ECCE AGNUS DEI

ELECTORUM CONSERVASTI CUJUS NON SUM DIGNUS.

Walser-Varga-féle
Örökimádás imakönyv

az oltáregyletek imakönyve, ötödik teljes kiadás; 30 óra

K. Sávely Dezső festőművész rajzaival megjelent és kapható

Közönséges papíron:

Vászonkötés	3 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	5 „ — „
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	6 „ — „

Műnyomó papíron:

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K — f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal ...	5 „ 50 „
Bőrkötés, arany v., tokkal ...	6 „ 50 „
Borjúbőr-kötés, arany vágás, párnázva, kazettával ...	8 „ 50 „

Japán papíron: (az egész könyv egy ujjnyinál alig vastagabb)

Vászonkötés, vörös vágás ...	4 K 50 f.
Bőrkötés, vörös vágás, tokkal	6 „ — „
Bőrkötés, arany vágás, tokkal	7 „ — „
Borjúbőr, párnázva, kazettával	9 „ — „
Borjúbőr, hordozható tokkal	18 „ — „

REMÉNYSÉGÜNK 1906, 1907, 1908, 1909-ik évfolyamal még kaphatók egyenként **1 K 40 fill.-jével.**

Walser-Varga-féle
Örökimádás imakönyv

öregbetűs kiadás, sok képpel (Aranykorona nagyságban)

leszállított ára:

Vászonkötés, tokkal	4 K 20 f.
Bőrkötés, vörös v., tokkal...	5 „ 20 „
Bőrkötés, arany metszés	6 „ 20 „

Liguori sz. Alfonz

Üdvösség Útja (elmélkedések).

Vászonkötés	3 K 10 f.
Diszes kötés	4 „ 10 „
Selyemkötés	6 „ 10 „

Ezen könyvek megrendelhetők:

VARGA MIHÁLY esperes-plébánosnál

Kiskunmajsán (Pest vm.)

a pénz előleges beküldése mellett, vagy utánvétellel.

A kereskedésben 20%-kal drágább lesz.

Reviczky Aladár C.M. munkái:

Az Oltárszentség. Ára 50 fillér.

Mindennapi lelki kenyér. Ára amateur kötésben 1-60 kor.

Jöjjetek hozzám mindnyájan. Ára 10 fillér, 100 drb 8 kor.

Az elrejtett kincs, vagyis a gyakori szentáldozás. Ára 10 fill.

Megjelent tótul is. Ára 16 fill.

Előadások az Oltárszentségről. Ára 80 fillér.

Baylon sz. Paszkál, az oltáregyesületek patrónusa. Ára 80 fill.

Imák és énekek. Ára kötve 80 fillér.

Katonai imakönyv. Ára kötve 40 fillér.

A vegyesházasságról. Ára 16 fill. Megjelent tótul is. Ára 20 fill.

Jöjj, Uram Jézus! A gyakran áldozó gyermekek imakönyve. Köt. 1.60 K Isten nevét hiába ne vedyed! Ára 4 fill.

Kaphatók a Lazaristáknál Budapest, IX., Gát-u. 6.

ÖRÖKI MŰHŐZS

az Országos Öltáregyesület havonként megjelenő hivatalos közlönye.

TARTALOM: *Reviczky Aladár C. M.*: Utóhangok. — *Tóth Míke*: Az Oltáriszentség és a nők. — *Kranz-Hodács*: A bűnösök lakomája. — *T. K.*: Egy hitetlen író a szentmiséről. — Chateaubriand első szentáldozása. — *R.*: Az Aranyzarv-öböl mellett. — *Feisz Hugolin*: A szeretet szentje és szentsége. — A turisták és az Oltáriszentség. — *Dr. Huszár Elemér*: Az élő kenyér. — *M.*: Szentmise a capmartini billiárdteremben. — Gyakori szentáldozás. Rovatvezető: *Reviczky Aladár* főmunkatárs. Mikép vezetheti rá a hitoktató, tanító és tanítónő növendékeit a gyakori szentáldozásra? — Az Oltáriszentség szolgálatában. — Gyermekvilág. Rovatvezető: *Dr. Szyllaba Emil*. A trónörökös gyermekeinek első áldozása. — Lelkiál-dozás. — A szentmise és a gyermekek. — A gyakori szentáldozás akadályai.

UTÓHANGOK

Az oltáregyesületi hölgyeknek ajánlva.

QEG VAGYOK győződve, hogy az oltáregyesületi hölgyek szívét az Úr Jézus szeretete hevíti, midőn az ő szegény templomainak javára dolgoznak. Mindnyájukat az a gondolat lelkesíti: minél több helyen s minél megfelelőbb egyházi ruhákkal legyenek ellátva a templomok s az isteni Jegyes szükségét ne szenvedjen. Azt szeretnők mindnyájan, hogy az eucharisztikus Úr Jézusnak a legszebb, a legékeesebb, a legizléseesebb ruhákkal kedveskedjünk; bár mindenütt a legfinomabb selyembe, aranyba öltöztethetnénk az ő szolgáit.

De mélyen tisztelt hölgyeim, számolni kell a körülményekkel is. Mit ér a szép selyem ruha, ha azzal nem tudunk bánni? ha a népnek nincs meg az a finom esztétikai érzéke, mellyel az ilyen finom ruhákat értékelni s élvezni tudná?

Midőn az idei Budapesti Középponti Öltáregyesületi kiállítás megnyitásán részt venni szerencsém volt s megtekintettem az összes tárgyakat, azzal a benyomással távoztam, hogy e szép dolgokat nem fogják megbecsülni tudni sok faluhelyen. Hány szabó, cipész stb. iparos-sekrestyés van, kik nem tudnak bánni a szép miseruhákkal. Azért legyen szabad az oltáregyesületi hölgyeket kérem, hogy inkább arra fordítsanak főszűlyt a ruhák készítésénél, hogy minél erősebb, tartósabb legyen a szövet, de semmi esetre se legyen kényes, minden kis piszkot felűntető; készítsenek vásár- és ünnepnapra miseruhákat is, de tekintettel, hogy a szegény templomok részére dolgoznak — kegyeskedjenek megszívlelni a főntieket. Ez

által eléri azt is, hogy egy ékes miseruha helyett 2—3 megfelelő, szép, izléses, de nem oly pazar-drága miseruhát állíthatnak ki s így több templomot segíyezhetnek.

Mert végre is nem jobb-e az, ha az Eucharistia körül a ruhák mindenütt jókarban levők, bár nem is oly ékesek, mint az, ha 100 szegény templom közül csak 20—30-nak tudnak igen szép ruhákat adni, míg 70—80 templomban megmaradnak a régi foltos, rongyos ruhák, s ha egyszerre mindenütt nem is tudjuk fölszerelni templomainkat, legalább nagyobb arányban igyekezzünk a szükségleteken segíteni.

Vessünk el magunktól minden hiúságot, egyedül az eucharisztikus Úr Jézus dicsőségét tartjuk szemünk előtt s akkor megtaláljuk az egyházi ruhák készítésében is a leghelyesebb utat.

Reviczky Aladár C. M.

Az Oltáriszentség és a nők.

(Folytatás.)

Szent Margit, a nagy tisztelet miatt, a szent áldozás előtti napon csak kenyéret és vizet vett magához.

Honorine buzgón s ájtatosan végezte első áldozását. Gyakran nézgette fehér ruháját, koszorúját, imakönyvét, mellyel először járult az Úr asztalához. Ilyenkor mindig édes emlékezet fogta el szívét és kívánta, hogy inkább meghaljon, sem hogy szívét a szent áldozás után valami bűnnel beszennyezze. Az Úr meghallgatta az angyal-tiszta szív óháját. 1837-ik év febr. 25-én életének 15-ik évében az örök életre szenderült. — (Guilois. Tom. III. 200 pg.)

Bámulandó Limai szent Róza buzgalma, öröme és benső gyönyöre a szent áldozásnál. Gyöngé természetű lévén és még amellet beteges, néha templomba mentében annyira elfáradt, hogy csak anyja karjára támaszkodva juthatott a templomba; de ott megáldozván, annyira felvidorodott, hogy gyorsabban tudott hazamenni, mint anyja, s a szent áldozás napján alig lehetett valami éték élvezésére birni. Azt mondta, hogy neki túlságos erőt át a szent áldozás.

A szentek életében sok esemény hihetetlennek látszhatnék, ha hitelt érdemlő tanuk által nem volna kétségtelenül bebizonyítva. Ilyen a következő eset is. — Angela Mária már gyöngé korában a legnagyobb hévvel óhajtott gyakrabban a szent áldozáshoz járulni. Hogy tehát az abban érzett gyönyört annál gyakrabban élvezhesse, előkelő rangjának dacára, odahagyta atyai palotáját és zárdába vonult. Zárdába léptekor föltárta-e vágyát a főnöknőnek és a gyóntató atyának, kik látván a szűz gyöngéd s őszinte

szeretetét Udvözítő jegyese iránt, ez óhaját teljesítették is. Kimondhatatlan az a mennyei öröm, mely Angela szívét elárasztotta, hogy egyedüli vágyát teljesedni látta. Némi idő múlva azonban meghalt a főnöknő, s csakhamar ama gyóntató atya is, kinek meggyőződése volt, hogy ki gyakrabban akar áldozni, annak szentül kell élnie; de hogy valaki szentebbül élhessen, gyakrabban kell áldoznia. — A zárda új főnöknője és gyóntató atya azt vélték, hogy Angelának gyakoribb szent áldozását korlátozniok kell. Angela szó és zugolódás nélkül engedelmeskedett és magában ismételte: «Ha csak Udvözítőm lábainál sóhajtozni engednék. Ő tudja szívem sebeit, szeretete balszam a sebeknek. Ő tudja szenvedéseimet, miatta tűröm azokat.» De szomorúsága, szívbeli bújja Angela testi egészségét is sorvasztotta, végre egészen meg is törte. Halálához közel érezvén magát, azon egy s utolsó kegyet kérte a főnöknőtől, hogy a folyosókat, merre hozzá utoljára az Oltáriszentséget fogják hozni, virágokkal hintsék be. Gyöngesége dacára térdre borulva fogadta jegyesét, s angyali szeretettel lángholva mult ki, rövid idő múlva a szent áldozás után. — A kora virágzó szakában kimult szűz nyakába akasztva egy képet találtak, melyen az Oltáriszentség volt lerajzolva ezen aláírással: «Miatta élek»; alantabb pedig reszketeg kézzel (valószínűleg kevéssel halála előtt) írott sort: «Miatta halok meg».

Ime az Isten báránya.

Szent Mechtildisz igen gyakran, sőt minden nap járult a szent áldozáshoz. Azok voltak legédesebb pillanatai, melyekben Jézust magához vevé. Azért is semmi fáradságot sem kimélt, csak hogy e szentséghez járulhasson. Gyakran mondotta: «Ha tűzön s lángokon át kellene a szent áldozáshoz jutni, egy percenitig sem vonakodnám ezt is megtenni».

Szieniai szent Katalin annyit szenvedett, ha az Oltáriszentséghez nem járulhatott, hogy majdnem életét lehetett félteni. És azért egy nap sem mulasztotta azt el, hogy erőt ne merítsen a szent áldozásból. A szent áldozás után ismét teljes erejét visszanyerte.

Szent Paula, egy híres római család ivadéka, igen nagy kegyelettel viseltetett — amint szent Jeromos, mint szemtanúja írja — a betlehemi jászol és a jerusalemi szentsír iránt. Csókjaival halmozta el a szentsír azon

helyét, hol Krisztus urunk teste feküdt s ilyenkor mindig valami kimondhatatlan édes érzés zsbongott végig minden tagján. — Valahányszor az Úr asztalához járult, eszébe jutott a szentsír, s így szólt magában: «Oh Uram! a te sírod, a te fekvőhelyed oly pompás, ujonnan volt vágva a kősziklába és még senki sem feküdt benne! Ah! és én most szent asztalodhoz akarok lépni és szívemet siroddá akarom tenni; oh de ezen sír mily dísztelen! hányszor fektettem be már abba a bűnt, és hányszor laktak benne vétkes kívánságok! oh édes Jézusom! jer, tisztítsa meg bűnös szívemet, hogy szent testednek illendő sírja, méltó fekvőhelye legyen!» — Nekünk nem igen van alkalmunk a szent sírhoz zárandokoskodni; de szívünk mindig ezen sírrá változik, valahányszor Krisztus testét és véréát az Oltáriszentségben magunkhoz vesszük. Tekintsük meg gyakran e sírt, vajjon tiszta-e s méltó-e arra, hogy Üdvözítőnk testét magába fogadja.

Gaume elbeszélése szerint (4. köt. 42. old.) egy nő, ki eleven hittől volt áthatva s őszinte tisztelettel viseltetett az Oltáriszentség iránt, így szólt: En minden nap, Jézus és a bold. Szűz érdemei által, kérem Istent, hogy mindig őszintén gyónjak és méltán áldozhassak, hogy azon szerencsében részesüljek, hogy az utolsó szentségeket fölvehessem. Hogy a gyónásnál kellő bánatom legyen, a gyónásra minden lehető módon elkészülök, arra irányzom gondolataimat reggel, este és gyakran a nap folytán. Már a gyónás előtt való napon bánatot indítok magamban nemcsak azon hibákról, melyeket az utolsó gyónás óta elkövettem, hanem előbbi életem minden bűnei fölött; minden gyónásom végén pedig ezek egyike vagy másika fölött vádoló is magam. Minden nap egy Miatyánkot és egy Üdvözetet imádkozom az én gyóntató atyámért, hogy Isten őt felvilágosítsa, hogy nekem üdvös tanácsokat adhasson és intései által szívemet megindítsa. A szent áldozás napján azonnal reggel elmémben forogatom a nagy szerencsét, hogy az Úr asztalához enged. A szent áldozás után minden munkámat hálául ajánlom föl Istennek a szent áldozás kegyeért. Minden hó utolsó áldozásához úgy készülök el, mintha az volna életemben az utolsó szent áldozás, és mintha azután meg kellene halnom.

***

Talán épen az Oltáriszentség iránt tanusított hő tisztelet miatt, nőket használt föl Üdvözítőnk a legkedvesebb és legszebb ünnepeinek megalapítására. Julianna volt a főtényező az úrnapi ünnep behozatalánál. Alacoque Margit pedig Jézus szent Szíve tiszteletének megismertetésénél s elterjesztésénél.

Tóth Mike.

A bűnösök lakomája

EGY ESTE a vámosok lakomát rendeztek és leültek, hogy azt élvezzék. Mivel a tisztességes asszonyok tudni sem akartak róluk, a rossz hírű korcsmából meghívták a leányokat. Ezek legszebb cicomájukban jelentek meg, nevetve és vihogva, hogy a harmadik utcáig lehetett hallani.

A vámosok a leányokkal ugyancsak ki akarták magukat mulatni. De hogyan, hogyan nem, amikor egy darabig együtt voltak, a hangos vigadozás nem ment tovább, mert hiszen csak színlelt volt s nem talált visszhangra a társaságbeliek szívében.

Ekkor nagyon is komoran és szomoruan folyt a dolog. Valami belső hang azt mondotta a férfiaknak:

— Mi hasznotok van nektek pénzetekből és vagyonotokból és jólétekből? Malomkőként nyom benneteket és lelketeket a pokolra húzza, mert özvegyek és árvák, hajléktalan férfiak és segítség nélkül maradt aggok átka van rajta.

S a leányokhoz szólt a szív hangja és ekként beszélt:

— Mit használ, hogy fiatalok és szépek vagytok? Jobb volna, ha csak fél szemetek volna és ragyások volnátok, semhogy a bűn útján járjatok, mindig messzebbre és mindig mélyebbre a bűn fertőjébe, a borzasztó végig. Jaj nektek!

Mikoron a hang így beszélt és nem lehetett elhallgattatni, sem túlkiabálni, a vámosok és bűnös leányok nagyon megszorodtak, nem ettek és nem ittak, hanem úgy ültek ottan, mint halotti tornál, reszkettek Isten haragjától s nem tudtak magukon segíteni. Mert bűneiket nem tudták többé meg nem történtekké tenni, ha mindjárt jobbkezüket, sőt fejükből szemeiket is odaadták volna.

Olyan csönd támadt a teremben, hogy az égő lámpák sercegését hallani lehetett. Kívülről behallatszott a kutak csobogása-locsogása s az éjszakai szélben a magas fasudarak susogása.

Az egyik leány hirtelen megborzongott és fölkiáltott:

— Ki jön az utcán lefelé és tart a háznak? Kinek a járása ez?

Mindnyájan figyeltek, mert ezen járás hangját ismerték, jöllehet ma először hallották. Úgy hangzott, mint a tavaszi szellő fuvallása, amely elől a tél menekül...

— Így csak egy lépked — suttogták a hallgatódzók elhalványuló ajkakkal és ijedten néztek egymásra. — A názáreti Jézus jön hozzánk!

A bíró már az ajtó előtt állott és kárhóztató ítéletüket ki fogja mondani! Így gondolták a bűnösök. Néhányan fölugráltak, hogy elmeneküljenek; ámde lábaik mintha gyökeret vertek volna, hogy nem tudtak távozni; mások visszadültek fekvőhelyeik párnái közé és közöttük elrej-

tözködni igyekeztek. A leányok pedig reszketve összebujtak és kezeiket festett orcáik elé tartották.

A lépések mind közelebb hallatszottak és ime a küszöbön belépett az, akinek tekintete csupa jóság és irgalom volt, aki kezeit valamennyi felé nyújtotta, mint a testvér, aki testvéreihez jön. S szelid mosolygású ajkai e köszöntést mondták:

— Békesség veletek!

Egy pillanatra mindnyájan szinte megmerevedtek, azután az igézet mély föllélegzésben megszűnt. A házigazda elő mert lépni, hogy a csudás vendéget üdvözölje:

— Honnan van az, hogy hozzánk jössz, oh Uram! — hebegte zavarodottan és elfogultan.

— Híszén meghívtatok! — felelte az Emberfia.

— Mi?... Mikor mertünk volna mi tégedet meghívni, Uram? — kérdezték valamennyien össze-vissza nagy csudálkozással.

— A ti bánkódástok bűneitek miatt hívtot meg engemet! És mostan nálatok vagyok, hogy a vacsorát veletek elköltsem.

Lassankint megértették a szegény lelkek, hogy az Úr az ő beszenyvezett emberi voltukat még olyan nagyra becsülte, hogy mint ember velük érintkezni akart, hogy megmutassa nekik jóságát, tiszteletüket és őt kiszolgálják.

A legjobb párnát adták neki, arany serleget nemes borral nyújtottak neki, a legválogatottabb ételeket tették eléje. Elhomályosult szemeikből szelid világlás áradt, mikor látták, hogy Jézus elfogadta az ő vacsorájukat és a bűnösökkel evett, mintha igazak lettek volna.

A leányok is előmerészkedtek mostan, miután a festéket előbb lemosták arcukról, mert szégyenkeztek a rikító festék miatt. Virágkoszorúikat levetették fejükről és vállaikról és az Úr helye köré rakták úgy, hogy az csupa virágból kandikált elő. Azután leguggoltak lábai elé a földre és nagy kegyelmet éhező szemekkel néztek föl az Üdvözítőre.

Az emberfia pedig úgy beszélt a bűnösökhöz, mint anya gyermekeihez. Csudaszép történetet beszélt nekik egy atyáról, akinek két fia volt. Az egyik jó volt, de a másik eltávozott hazulról és rossz életre adta magát, ezért keservesen szenvedett és megbűnhődött, míg megtette azt, ami egyedül szükséges: fölkelt és elment atyjához, hogy kiesdje bocsánatát.

Mennyire figyeltek a bűnösök, hogy egyetlen szót se veszítsenek el. Mennyire megértették a tékozló fiú fájdalmait és az aggodalomtól mennyire vert szívük, hogy az atya ugyan mit fog csinálni a bűnbánóval! Sírva mondták szavait utánna és mellüket verték hozzá.

— Atyám, vétkeztem az ég ellen és te ellened, már nem vagyok méltó, hogy fiadnak neveztessem!

Jézus pedig az ő Üdvöztető-szemeivel szelíden tekintett a szegényekre és szava lágyan hangzott, mint a gerlicék hívása az erdőben, amikor tovább elbeszélte, miként fogadta az atya szívére az újra megtalált fiút és mennyire örült vele az egész ház — éppen úgy, amint a mennyei Atya és angyalai örvendeznek, ha egy bűnös bűnbánatot tart.

Ekkor a hallgatók bánatos orcái mind fölragyogtak, a keménység, alávalóság és álnokság utolsó maradványa eltűnt, mind jóknak és ártatlanoknak látszottak, mint annak idején, amikor még anyjuk térdén játszottak. A gyermekek módjára föltartották kezeiket és megható bizalommal esdekeltek:

— Urunk, taníts meg minket arra, amit cselekednünk kell, hogy bejussunk Isten országába.

Jézus pedig látta bánatukat és jóakarataikat és ezért megbocsátott nekik. Fejeik fölé emelte kezét és föloldotta őket bűneiktől úgy, hogy ezek Isten színe előtt eltöröltettek. Azután tanította őket az élet útjára és az egész éjszakán át beszélt velük, míg napszürkületkor elbúcsuzott tőlük, hogy más lelkében teljesítse kegyelme művét.

Messze kikisérték a városból. Azután búcsuzáskor megáldotta őket. Ok letérdeltek a földön és mindaddig néztek utána, míg fényleni látták fehér ruháját.

Ezután pedig elmentek és jogtalanul szerzett vagyonukat odaadták a szegényeknek, kenyerüket ettől fogva becsületes munkával szerezték meg, gyakran voltak együtt imádkozva és ájtatoskodva és igazakhoz hasonlóan, bűnbánó szívvel éltek minden jócselekedetben.

Mikor a farizeusok és írástudók erről hallottak, boszankodtak miatta és gonyolódtak fölötte:

— Ez a Jézus a bűnösöket elfogadja és velük eszik.

Ez az Úrnak fülébe jutott és mondotta rá:

— Bizony, mondom nektek, hogy a bűnbánó vámosok és rossz személyek előbb jutnak be a mennyeknek országába, mint ti farizeusok és írástudók!

Krane-Hodács.

Egy hitetlen író a szentmiséről.

WILDE Oszkár (1855—1900), a szerencsétlen életű angol költő forog szóban. Az anglikán vallásban nevelkedeti föl; ám az élet forgatagában csakhamar elvesztette hitét. «De profundis» című művében eme vigasztalan önvallomásra fakad: «Míg mások abban hisznek, ami láthatatlan, addig az én hitem azé, ami tapintható és szemmel látható. Az én isteneim (így!) templomait emberi kéz rakta és hitvallásom e tényleges tapasztalatok köré-

ben vált tökéletessé és teljessé... Ha elgondolkozom a vallásról általában, szinte kedvem támad külön rendet alapítani azok számára, akik nem tudnak hinni. A Hitetlenek Rendjének nevezhetnétek ezt a rendet, amelynek gyertyátlan oltárán meg nem áldott kenyérrel és üres kehellyel, bor nélkül mutatná be az áldozatot a pap, akinek szívében nem lakoznék béke.» Sivár atheismus!

Ámde sajtószzerű, hogy ez a megtévelyedett lélek, ki — mint egy helyütt maga mondja — nem hiszi Krisztus jelenlétét az Oltáriszentségben, mégis helyenkint meglepő rokonszenvet tanusít a kath. vallás s annak szertartásai iránt. Az meg egyenesen megszívlelésre méltó, hogyan nyilatkozik a szentmiseáldozatról. A Krisztus kinszenvedéséről szólóban ezeket mondja: «Ha mindezt csupán a művészet szempontjából tekintjük, akkor csak hálásak lehetünk, hogy az egyház legünnepélyesebb istentisztelete nem egyéb, mint e tragédiának vérontás nélkül való előadása: az Úr kinszenvedésének misztikus színrehozatala, párbeszéd, kosztüm, sőt gesztusok segítségével s rám nézve mindig gyönyör és félelem forrása az a meg gondolás, hogy a művészet számára egyébként elveszett görög kórus utolsó maradványa megtalálható a ministránsban, aki a miséző papnak válaszolhat.» (De profundis.)

Ha már ez a hitetlen lélek tisztán csak a művészet szemüvegén át, a költő ihletével tekintve a szentmisét, oly magasztosnak találta annak szertartásait: vajjon hogyan kell értékelnünk a szentmiseáldozatot nekünk, kik a hit világosságával szemléljük a szent cselekményeket? Nemde, számunkra a szentmiseáldozat a világ legfőbb kincse!

T. K.

Chateaubriand első szentáldozása.

CHATEAUBRIAND a legszebb reményekre jogosító fiú volt s az első szentáldozáshoz készült. A franciák ezt nagy ünnepélyességgel szokták végezni, sok volt néha a külsőség benne, szép, fényes, ragyogó volt a külsőség; de a lélek sokszor csak sajgott mellette. Így volt a mi kis Chateaubriandunkkal is, ki a halála után közzétett «Emlékeiben» így írja le első szentáldozása ünnepén lelki állapotát: «Minden mosolygó volt körülöttem, csak lelkiatyám gyötrődött fölöttem és valahányszor csak gyónni jöttem, engemet mindig szerényen kérdezett: van-e még valami a szívemen? Látta ugyanis, hogy csak csekély hibákat vallok be és mégis oly nyugtalan vagyok. E gyónásomnál is kérdezi: «Vajjon nem hallgat-e ön el valamit előttem?» «Nem, atyám!» — felelém. Lelkiatyám ekkor pár pillanatra magát összeszedni látszik és készül nekem feloldozást adni; azonban ekkor egész bensőm ellenem fellázadt és én mint ha

villám csapott volna le mellettem, fölkiáltottam: «Nem mondtam el mindent!» Erre megindult könnyeimnek árja, lelkiatyám engem megölelt és én igazi szent örömmel dobtam ki magamból az öldöklő mérget, meggyóntam őszintén bűncimet; lelkiatyám pedig nagy örömben emelte föl ismét kezét, hogy reám hintse a feloldozás szava által a jó Isten kegyelmének égi harmatát. Erre én oly könnyűnek éreztem magamat, mintha csak egy nagy hegyet leemelték volna szívemről. Merem mondani, hogy én e naptól fogva lettem becsületes ember és éreztem

A minoriták temploma Aradon, hol minden évben október 6-án engesztelő szentmiseáldozatot mutatnak be az aradi vértanúkért, kik az Oltáriszentséget a börtön falai között buzgón magukhoz véve, bátran mentek a bítófa alá, hogy vért és életet áldozzanak a hazájukért.

magamban, hogy a lelkifurdalás engemet megölne. Mily gyilkolónak kell tehát lennie a nagy bünténynek, ha a gyermeki kornak gyengeségei is ily iszonyatos hatást gyakorolnak?

Nyájas olvasó, tudd meg, hogy az őszinte gyónás csak valódi, tiszta igazság, melyet az Úristen helyettese előtt vallunk be és pedig úgy, hogy midőn ez igazság őszinte fölismerése és bevallása minket egy kissé megaláz, ugyanazon pillanatban egyszersmind a jó Istenhez vigasztalólag fölemel, ki maga az örökké való igazság; de az igazság szeretettel jár karöltve és én magamat is csak akkor szeretem igazán, ha mindig az

igazságot keresem és szeretem... Ilyen volt Ádám és Évának még a paradicsomban, a bűn által elvesztett paradicsomban az igaz és jó Istentől követelt gyónása. Hallják űk mindjárt a bűnbeesés után az Istennek szavát: «Ádám, hol vagy?» A mindentudó Isten látta őt rejthelyén, megfosztva már az isteni malasztól s azért önmaga fölött is szégyenkezve mondá: «A te szavadat hallám a paradicsomban és megijedék, mivel hogy meztelen vagyok és elrejtém magamat.» Kerülgette ugyan a bűnnek bevallását; de igazat mondott, nem hazudott. Mire a kegyes jó Isten neki a gyónást megkönnyíteni akarta s ezért tovább kérdezte: «És ki jelentette neked, hogy meztelen vagy, hanem hogy ettél a fáról, melyről parancsoltam vala nektek, hogy ne egyél?» Ádám erre mondá: «Az aszszony, kit társul adtál nekem, adott nekem a fáról és — ettem.» Tiszta igazságot mondott, habár kerülgette, de végre magát a bűnt is bevallotta. Így volt Évával is; őt is kérdezte a jó Isten: «Miért cselekedted ezt?» — mire felelé: «A kígyó csalt meg engem és — ettem!»... Ezen őszinte gyónás után a határtalanul jó Isten megígérte nekik azonnal a Megváltót, ki az őszinte, igaz gyónást a szentség méltóságára emelte. Oly régi tehát a gyónás, amily régi a bűn; de valamint a bűn hamisság és szeretetlenség, úgy a gyónás tiszta igazság és tiszta szeretet.

Az Aranszarv-öböl mellett.

AKONSTANTINÁPOLYI kikötő aranyos vizét könnyed jármű szeli, mely a part felé halad. Őt szolga hajtja a járművet, melynek közepén függönyök mögött puha török pamlogon hever az úrnő virgonc kis gyermekével. A bárkát kötelek szelik át, melynek fején Allah vallási jelvénye, a félhold tűnik föl.

A bárka belsejében játszadozik a kis aranyos gyermek a mama ékszeireivel — tovább azzal, melyik tetszik, kevésbé, melyik nem.

A bárka a part felé közeledik s félénken szól be egyik szolga, úrnőjét a kiszállásra figyelmeztetvén. Az anya ölbe fogja kis gyermekét, mosolygón néz arcába s majd az ég felé emeli: «Ó Allah, tartsd meg őt! Férjemet tetszett fölvenned a hetedik mennyországba: de hallgass meg s ne vedd el egyetlen örömöm — kedves gyermekem!? Ó hallgass meg Allah?! Neveld föl őt a Te számodra, hogy országod hatalmát emelhesse!»

A bárka már a parthoz jutott, s kiszálltak. A szolgálk úrnőjüket hordozható széken vivék tovább a város határában elterülő ligetek között. A déli növények alkotta kertek között kényelmesen haladnak, mígnem egy törökkel találkoznak, ki kezében különösen kicsi ebet tartott. Alig pillantja meg Fatime — így hívták a kisleányt — a kiskutyát, majdnem kiröpül a

hintóból, hogy megsimogathassa. Látván ezt a török, önként felajánlja de a mama kelletlenül elutasítja, — kapsz otthon mást kis esibém!

— Nem, nem, ezt mama, ezt a kis helyes kutyát; nézd mily sunyian néz, hogy lógnak le tapsi fülei.

— Tartsd meg kegyes úrnő — esd a török, — szerezz gyermekednek örömöt! Allah nem felejtí el soha, hisz Övé gyermeked!

Az úrnő arca átváltozik, halavány-sápadt arcán folynak le könnyei, szemei vészesen forognak s tekintetét borzadályal vonta le a kutyáról. Szívében két fél küzdött egymással: gyermeke iránti szeretete és Allah imádása. Merészen tódulnak agyába a mult félelmes ijesztő képei megremeg egész testében s elájul. A szolgák a törökkel együtt igyekeznek feléleszteni.

Ezelőtt négy évvel történt ugyanis, rögtön Fatime születése után. A férj nagyon szerette a kutyákat. Többféle fajta volt: agár, mopszli, bundás és a többi. Egyszer egyik kutya megdühösült s megmarta a férjet és tizenöt háremhölgyet s ezek mind behaltak sebeikbe. Az úrnő ki férjét egész szívével-lelkével szerette, nagyon megrendítette az eset s megfogadta, hogy kutya többé nem lesz a házban. Csak kedves gyermeke enyhítette fájdalmát; ez adott gyógyító írt fájó szívére; s viszont bele is léhelte szívének egész melegét gyermekébe.

Érthető tehát, miért ájult el az úrnő.

A szolgák nemsokára úrnőjüket felélesztették; a török még mindig ott állott, de a kis kutya már Fatime ölében huzódott meg simogatásai alatt.

A kis kutya látása még mindig rezgésben tartotta szívének fájdalom húrjait, de végre Allah rendelését vélte a dologban.

— Legyen meg Allah felséges parancsod! De őrizd meg gyermekemet hasonló sorstól hatalmas próféta!

A kis kutya mindjobban növekedett, de azért Fatimének mindig kedves játszópajtása maradt.

Az úrnő is elfelejtette már a történeteket, meg bizott Allahban, akire bizta gyermekét.

*

1860-ban úrnőnket Rómában látjuk, ahol tudományszomját elégíti ki a régiségek tanulmányozása által. A régi templomokat azonban elkerülte a kereszténység iránti gyűlöletből. Véletlenül azonban egyszer mégis beletévedt egybe. Külseje e templomnak nem árulta el magát s így úrnőnk becsapódott.

Alig hogy belépett a templomba, megilletődve nézte az ép most történő szentségfüstölést. Ugyanis szentségimádás volt. Az egész templom úszott a gyertyafényben. Sok nép volt jelen, akik mind térdrehullva

imádlák az Úr Jézust. Csak egy nő nem tette ezt, úrnőnk. Körülnézván a templomban kifelé indult nem épen nyugtalan szívvel, mert a ceremóniák megnyerték tetszését. De nem tudta elgondolni, mi lehet az a fehérség ott az oltár közepén.

Kijövén a templomból, a fiakkerost kérdezte meg a dologról, aki egyszerűen előadta neki a dolgot, hogy az Úr Jézus imádása van, ma az Oltáriszentségben és pedig azért, mert csodálatosan megmentette a várost a pestistől.

— Krisztus próféta is csinál csodát?

— Hogyne! csakis Ő csinálhat csodát, mert Ő Isten. Egyszer az én feleségem is nagy beteg volt. Az egész család imádkozott hozzá s feleségem harmadnap meggyógyult.

— Különös! — mormogá az úrnő. De mindezek fejében szeget ütöttek. Nemsokára visszatért Konstantinápolyba.

Fatime nagy örömmel fogadta s lelkendezve beszélte el, hogy a kutya elveszett, de ismét visszajött, de megdühösödve s mindjárt az első nap megmarta Fatimét, mielőtt anyja megérkezett volna.

Csakhogy úrnőnk valami különöset vett észre gyermekén. Tudniillik Fatime kezeit mindig hátra tette. Arca halaványabb volt; hangja kissé remegő.

— Mi történt veled, Fatimém? — kérdé remegő hangon az anya.

— Semmi, semmi — felelé Fatime kedveskedve.

— Veled történt valami! Felelj kedves gyermekem! — fogta könyörgőre az anya.

— Semmi, igazán semmi!

— Te hazudsz, mert szeretsz. Mondd nem a kutya harapott meg? Hol az a kutya?! Ó mi szerencsétlenek?!

Fatime mind szomorúbb lett; arcszine megváltozott, s az anyai szeretet gyengéd karokkal helyezte pamlagra, ápolta, míg az orvosok megérkeztek.

Konstantinápoly orvosai vetekedtek, de semmit sem tudtak tenni a baj ellen. Különösen gondosan vizsgált és akart segíteni az úrnő férjének barátja, aki akkor férjén nem tudott segíteni, most a gyermeknek akarta kimutatni jóindulatát. Mindenféle szereket hozatott, melyekkel a baj állapotát vizsgálta. Tudományos apparátusainak segélyével már azt hitte, segíteni fog, de Fatime sorsa másnapra rosszabb lett. Figyelte, hallgatta az ütér verését; gummi csövein hallgatta a szív dobogását, rendelte a drága orvosságokat s minden fáradozása kudarcot vallott.

Úrnőnk már a kétségbeesés legvégső fokán állott. Bőjtöt rendelt az egész házban. De semmit sem használt.

Elérkezett a harmadik nap is. Az orvosok kimondták az utolsó szót: «Itt már nincs segítség»!

Úrnőnk egy nagy sikolyt hallatott s mint örült járta be a szobákat, még szolgálótól is segítséget várt; persze ezek nem tehettek semmit.

Egyik női cseléd azonban merészkedett úrnőjének azt mondani, hogy van segítség.

— Mit akarsz, te nyomorult, hisz az orvos, aki tudományos, azt mondta, nincs segítség!

— De én ismerek ám más orvost is!

— Ki az, mondd hamar, szolgám?!

— Az Úr Jézus Krisztus.

— A nagy próféta, aki Allah előtt volt?

— Igen Ó. Ó tud csak segíteni. Mert míg az orvos földi, természetes segítséget adhat, addig az Úr Jézus természetfeletti módon is segíthet, mert Ő maga mondotta: «Kérjétek és adatik nektek». Sokakat meggyógyított Ő már. Csak hozzá folyamodjon, kegyes úrnőm!

Az úrnő elkomolyodik. Eszébe jut, amit Rómában a kocsistól hallott. Gondolkozni kezdett... Böjtöltem és Allah nem segített. A bizalom és remény sugara hatolt be szívébe. Ez a Krisztus próféta annyi beteget meggyógyított már, hátha most is megteszi.

Végre megszólítja cselédjét.

— Hogyan kell Őt kérni?

— Lehet őt mindenütt imádni de mi elmegyünk itt a közeli templomba, s ott letérdepelünk és imádkozunk.

Nemsokára reá úrnőnket a templomban látjuk, mely közelben a kapucinus atyák vezetése alatt áll. A cseléd közel vonta az oltárhoz, s ott letérdepeltek.

Először bizony csak térdelt; de később már imádkozott. Bizony, hogy mit imádkozik, azt nem igen tudta, csak kiöntötte kérését a Krisztus prófétának, mint gyermek atyjának szokta. Megfogadta, hogy ha segít a próféta, akkor az Ő vallására tér át és Ő neki szolgál, ha Fatime meggyógyul.

Másnap jön az orvos s bámul a gyógyuláson; nem akar hinni szemeknek.

— Melyik orvos gyógyította meg?

— Krisztus próféta!

— Lehetetlen!

— De igen uram, tegnap voltam a házában s ott kértem, hogy gyógyítsa meg, s Ő meg is tette!

Az orvos elkezd gondolkozni, s felkiált: «Üdvözlégy Krisztus próféta, hogy kedves barátom gyermekét megmentetted. Én is neked fogok szolgálni».

Erre bejön a cseléd, de már szerzetesi ruhában egy pappal.

— Ime kedves úrnőm, a Krisztus próféta szolgája, ki téged megtanít az O tiszteletére és vallására.

Az úrnő bámul a változáson. Hisz ő előbb egy egyszerű cselédet látott benne és most szerzetesnői ruhában látja.

— Bámulsz, kedves úrnőm, hogy így látsz, de elmondom, hogy történt. Egyik szolgálómat szabaddá tettem s magam szolgáltam helyette. Ruhámat eltakartam, míg most szabadon merem elővenni, mikor már tudom, hogy Krisztus vallását követed.

— Ó kedves nő és kedves tisztelendő!

Átöleli őket és örömkönnyekeket hullat.

Az orvos pedig mindezekután megvallja, hogy ő is annak a próféta fog szolgálni, aki csak egyedül tud csodát művelni

Ezenközben a kis Fatime is bejön. Anyja átöleli s mindnyájan mennek hálát adni az Úr Jézusnak.

*

Nemsokára nagy ünnepek voltak a közeli kapucinus zárda templomában, ahol az úrnő gyermekével és szolgálóival, meg az orvos vették föl a kereszttség szentségét. Így lettek az ő szolgálóivá azok, kik előbb őt megvetették; s mindez egy csoda által; mert egyedül az Úr Jézus — ki jelen van az Oltáriszentségben — művelhet csodát. R.

A szeretet szentje és szentsége.

Október 4.

ASZERÁFI rendnek nemrég ünnepelt hétszázados fennállása nemcsak tagjainak, nemcsak a katolikusoknak, nemcsak a keresztényeknek, hanem általában, minden vallási szempont nélkül, a művelt világ nagy részének figyelmét ezen rendnek alapítója, ezen hármassal családunk ősatya ezen szent hivatású és fontos jelentőségű társulatnak létesítője, ezen háromágú, dús gyümölcsű fának ültetője felé terelte. A katolikus keresztény hívők egy szentet tisztelnek benne, mint nagy erényhőst, mint egy lángoló szeretetjegyben álló embert csodálják.

De azok sem vetik meg, azok sem közömbösek iránta, kik a titkokat hirdető és szigorú erkölcsöt követő vallással hadilábban állanak. Oly vonást találnak jellemében, melytől rokonszenvüket megtagadni képtelenek.

Úgy látszik, mintha korunk szellemének egy iránya, a természet tisztelete, növekvő szeretete a csodás állatszelistítő művészetét, passzióját irigyelné és utánozni óhajtaná. Beszélnek már ú. n. «ferences mozgalomról», mely oda irányul, hogy kiemelje, dicsőítse szent Ferencnek rajongását a természet titkai, változatai, törvényei, életmozzanatai, szépségei iránt. A főcél

természetesen nem lehet más, mint a kedély felemelése, a szív nemesítése, az élet eredeti szépségének megőrzése, épségének támogatása, eszményi éhezése és ezáltal elérhető tökéletesítése, boldogítása. És ebben szent Ferenc a példakép, kit ebben bátran tekinthet, követhet mindenki anélkül, hogy a modern kor egyéb irányzataival ellentétbe kerülne.

A terv helyes, a cél dicséretes, az eszköz sikert ígér, nagy reményekre jogosít. Bizonyára a legtisztább örömöknek forrása lehetne azokra nézve kikben megvalósulna és ha ezek a társadalomban működnek, általuk a legideálisabb kultúrának tényezője lehetne.

De nagy kérdés, kikben valósulhat meg szent Ferencnek ezen példája.

Bizonyára hatástalan vagy legalább erkölcsileg értéktelen azokban kik csak ezt az egy vonását akarják utánozni, de a többi tulajdonságai miatt lekicsinylik, lesajnálják. Rossz úton járnak azok, kik szent Ferencnek a természetért való rajongását utánozni óhajtják és emellett a természetfölötti életbe vetett hitét, győzhetlen reményét, mindent oda adó szeretetét fanatizmusnak, vad rajongásnak, a sötét középkor természetes eredményének bélyegzik.

Ezek egyszerűen nem értik őt. A jellem a fejlett és művelt szellemi tehetségek egységes működése, benne minden összefügg és — mivel szentről van szó —

nincs benne oly hatalom melyet jogtalanak; oly tényező, melyet bitornak kellene nevezni a lélek alkotmányos uralmában. Öntudatlan szenvedélynek nincs szava benne és ha volna is, egybeolvad a szeretet emésztő lángjaiban.

Tudnunk kell, hogy szent Ferenc bölcs — kisebb fokban minden hívő ember az, aki csak addig kutatja az okot, keresi az igazságot, míg józan eszének világossága, őszinte jóakarata ösztönzése, és tiszta szive sugallata szerint megtalálta és ha megtalálta örül neki, megállapodik benne, hogy érezze, éhezze, átélje azt. Ilyen bölcsnek azután könnyű volt behatni az istenségbe, mert nem annyira eszével, mint inkább szívével kereste azt:

Szent Ferenc az Alverna hegyén imádkozik.

tudta mi a legfőbb jó és vágyódott utána. *«Isten a szeretet»* (szent. Ján. 1. lev. 4. fej.), melyet csak az érző szív képes érteni, beléje hatolni.

Ilyen volt szent Ferenc szive, ily élő és éltető bölcsesete. Nem csoda tehát hogy elragadta őt, magához vonzotta a legszentebb Oltáriszentségnek fonsége, a benne nyilvánult isteni szeretet nagysága. A csodálatos legfőbb abban van, hogy az, ki oly érzéssel tudta olvasni a természet nyílt könyvét, nem tapasztalta a hitnek nehézségét és oly boldogan szemlélhette a kenyér és bor színe alatt Krisztus testét és véréit. Bizonyára nem volna képes erre, ha a nagy világot a tudósok, a turisták, a kélutazók, s fényképészek, a hírszedők és hasonló mindennapi emberek szemével nézte volna. Nem tudott oly rövidlátó lenni, hanem messze tekintett, az anyagnak minden határán túl szállott, korlátait áttörte, alacsonyága fölé emelkedett. Ő mindig kettőt látott: testi szemével egy keveset, lelki szemével azonban sokat, annyit hogy azt nem bírta szóval mind kimondani, csak könnyeivel, erényeivel, lemondásával, áldozataival hirdette ki, adta az emberiség tudtára, mit látott ő, és mit érez szüntelen. — Neki nem imponált maga a külső világ, nem volt reá hatással az anyagi lét, a mennyiben önálló, csak mint képe az isteni gondolat-világnak, a teremtő képzőtehetségének. Ezt látta, ezt imádta, ezt szerette, szent Ferenc a természetben, ezért rajongott; soha sem vélte, hogy eléggé ismeri Istent, innét van, hogy oly gyakran használta a tükröt, melyen halvány vonásait szemlélhette a *«századok hallhatatlan láthatatlan királyának, az egyedül való Istennek.»* I. Tim.

E homályos ugyan, de mégis biztos, soha okos embert, gondolkozó elmét félre nem vezető képen sejtett az assisi elmélkedő az eredeti alak végtelen szépséget. Nem hunyta be szemét a homályban, mely körülveszi földi létünkben értelmünket és azért *«világosság támadt az igaznak, és örvendezés az egyenes szívűnek.»*

Ez a világosság is örvendezés annál őszintébb, mennél inkább érezzük az emberinek fogyatékoságát; annál mélyebben hatolhatunk be a titkok világába, mennél kevésbé állnak a természeti törvények alapján; annál magasabbra emelnek minket, minél alantabb állunk nélkülök; annál elragadóbb hatást képesek reánk gyakorolni, minél közönségesebb alakban jelennek meg előttünk; annál nagyobb érdeklődést ébresztenek belső értékük iránt, mennél közömbösebbek vagyunk külső alakjuk iránt; annál inkább tanítanak kutatni a lényegét (mely a bölcsélet célja), minél jobban különbözik az az első benyomástól; annál gyorsabban érlelik meg bennünk emberi, lelkes voltunk, halhatatlan életünk, örök rendeltetésünk öntudatát, minél elrejtettebbek az emberi ész és érzéki megismerés elől.

A titkoknak ezen hatásai a legszembetűnőbbek az Oltáriszentségben. Mind megvalósultak assisi szent Ferencben. Miután apostoli lelkülete sze-

rint majd sírva, majd énekelve bejárta az umbriai hegyeket és völgyeket, miután falvakban, városokban hirdette a szeretet életét, miután kedvére eljátszadózott, elenyelgett az ő mindenféle állattestvéreivel — sietve vitte lángoló szívét a zárda kis templomába, az ő nagyhatalmú, de még nagyobb szeretete miatt, kis alakú ura elé. És mintha tanult volna az erdők vadaitól, az ég madaraitól, mintha követni utánozni akarná őket, oly tisztelettel horult le az oltár elé, oly szeretettel simult az ő vendéglátó Krisztusa szívéhez, amint látta azt amaz oktalan jóismerőseinél. És amily boldogságot vélt látni azon állatok mozdulatain, melyeket megsimogatott, magához ölelt, oly boldogságot érzett a legszentebb és legjobb Pásztor közvetlen közelében.

Természet és oltár csodálata, szeretete ez volt szent Ferenc programja; ezeknek szentelte minden szabad idejét, ezek uralkodtak rajta boldogító uralommal.

Feisz Hugolin.

A turisták és az Oltáriszentség.

QIKSA császár herceg korában Tirolország hegyei közt vadászván, Innsbruck közelében egy vadat üldözött, szikláról-sziklára lépven. Egy helyen megmozdult a kő alatta és a herceg a mélységbe zuhant. Szerencséjére sérülés nem esett rajta, csak kisebb horzsolást szenvedett. De borzasztó volt helyzete: mert bármerre is tekintett, nem talált egy nyílást sem, amelyen át a mélységből kijuthatott volna. Minden oldalról óriási sziklák környékeztek. A sziklafalakból kinyuló szikladarabokba pedig nem kapaszkodhatott, hogy azokon kijuthatott volna a mélységből. Ekkor elkezdett kétségbeesetten kiáltozni, de hiába kiáltozott segélyért, senki sem hallhatta meg szavát, mert a hely, ahová jutott, egészen el volt rejtve, melyet emberek meg nem közelítettek, hangja elveszett a sziklaüregekben. Ily borzasztó helyzetben töltötte a napot és a rá következő éjszakát. A házi cselédséget rémítő aggodalom szállotta meg az úr elmaradása miatt. Azért a hegyi utakban jártas embereket küldték a hegyek közé keresni az eltévedt herceget. Másnap végre az egyik hegymászó füleit nyögés üti meg. Arra megy, ahonnan a hangot jönni véli, jobban és jobban figyelve a hangra. Végre megpillantja egy örvény széléről a mélységben nyögő szerencsétlen herceget. Odakiált, Miksa herceg erre erőt vett, lábaira emelkedik és segítséget kér. A hegylakó széttekint mindenfelé, de nem talál nyílást, ahol a herceget kivezethetné. Ekkor társai után siet, összehívja a cselédséget, akik odasietnek. Egy hosszú kötelet hoznak elő; de ennek segítségével sem menthették volna meg, mert a kinyúló éles sziklák összezúzták-vágták volna a herceget, míg feljut. Kicsoda képes most elképzelni

a szerencsétlen hercegnek halálos ijedelmét és a többinek félelmét. Elmulik a másik nap anélkül, hogy a herceg mentésére kilátás mutatkozott volna. Itt már csak az Istentől várhattak segítséget. A herceg összeszedi minden erejét, hogy hangját meghallják és arra kéri őket, hogy hívjanak egy papot, aki hozza ki az Oltáriszentséget és helyezze az örvény szélén azon sziklára, ahol láthatja, hogy az Úr kegyelmébe ajánlhassa magát. Legalább — így szól magában — nem halok meg anélkül, hogy az irgalmas Jézus reám tekintsen az ő irgalmas szemeivel. És ő meg fogja áldani az én utolsó sóhajomat.

Pontosan végrehajtják utolsó rendeletét. A pap hozza az Oltáriszentséget. Nagy néptömeg követi folyton imádkozva és az Úr csodálatos segítségét kérve. A herceg alighogy megpillantotta az Oltáriszentséget, azonnal arcára borul és így sóhajt: Uram! te egyedül vagy képes a te fiadat megmenteni, aki a legnagyobb bizalommal fohászkodik hozzád. Légy irgalmas az én végső szomorúságomban. Ne mondja senki, hogy te elhagytad azt a szerencsétlent, aki hozzád folyamodott.

Mikor imáját bevégezte, valaki érinti vállát. Oda fordítja tekintetét és egy ifjút pillant meg vadászruhában, aki így szól hozzá: Bátorság! herceg. A szentségi Jézus meghallgatta kérésedet. Kövess engem, mert véget ért a te halálos aggodalmad. Ezt mondván, megragadja őt és a legnagyobb könnyűséggel kúszik föl terhével a sziklákon és felérván a magas szikláira az Oltáriszentség mellé helyezi őt és ezzel eltűnik. Miksa ezer hála közt áldja a szentségi Jézust a csodálatos segítségért és vele a tömeg könnyek árjában úszva, örvendez és ad hálát a szentségi Jézusnak.

Ha a turista Innsbruck közelébe jut, egy magas sziklafal mellett halad el. E sziklafal tetejét Jézus szobra ékesíti. E szobrot már messziről láthatni. E szobor azon helyet örökíti meg, ahol a herceget megszabadító Szentség pihent.

Az élő kenyér

(Folytatás.)

ES CSAK most vagyunk kellően előkészítve, hogy azt is belássuk, hogy az Oltáriszentség hitünk legnagyobb titkának maradandó kinyilatkoztatása, mert a Krisztus áldozati halálával a legbensőbb s legszorosabb összefüggésben áll. Krisztus halála a keresztfán egy, egyszeri, nem ismételhető istenemberi cselekedet, mi által az isteni igazság a bűnért teljes elégtételt nyert, az emberiség megváltatott és megszenteltetett. De az Istenember gondolkodott róla, hogy az ő áldozati halálának maradandó emléke, vagy szent Pál szavai szerint halálának folytonos hirdetése egész

az ő újra eljöveteléig tanítványai minden nemzedéke előtt szemléltesse az ő áldozati halálát.

Kétségtelen, hogy ő alapítá áldozatának ez emléket: az Oltáriszentséget. Kín szenvedésének előestéjén a husvétii bárány elköltése után vevé a kenyeret, megáldá, megszegé s adá tanítványainak e szavakkal: vegyétek és egyétek, ez az én testem, mely értetek adatik, ezt cselekedjétek az én emlékezetemre. Aztán vevé a kelyhet, hálát adott s nyujtá nekik, mondván: igyatok ebből mindnyájan, ez az én vérem kelyhe, az új-szövetségé, mely értetek ontatik a bűnök bocsánatára. Valahányszor ezt iszátok, az én emlékemre tegyétek.

Minő hatást tehettek e szavak új, soha nem hallott, minden emberi gondolatot s földi képzelmet meghaladó tartalmukkal a tanítványokra! A kafarnaumi zsinagógában előkészítette őket Krisztus e szavaival: én vagyok az élő kenyér, mely mennyből szállt alá. Aki e kenyérből eszik, örökké él, mert a kenyér, melyet én adok, az én testem a világ életéért. Nem felejtették el e szavakat, mert mikor a zsidók vitakoztak fölötté Krisztus még világosabban erősíti meg: bizony, bizony mondom nektek, ha nem eszitek az ember fiának testét s isszátok az ő véré, nem lesz élet bennetek. Aki eszi az én testemet s issza az én vére, annak örök élete vagyon és én feltámasztom az utolsó napon, mert az én testem valóban étel s az én vérem valóban ital. Aki eszi az én testemet s issza az én vére, bennem marad és én ő benne. Amint engem küldött az Atya s én az Atya által élek, úgy az, aki engem eszik, általam élni fog. Ez a kenyér, mely mennyből szállt alá, nem mint a manna, melyet atyáitok ettek s meghaltak: aki e kenyeret eszi, örökön él.

E szavak közvetlen következménye volt, hogy sok tanítvány úgy szólt, mint fájdalom, ma is sok keresztény: kemény beszéd ez, ki hallgathatja? s elhagyták őt, pedig Krisztus világosan figyelmeztette őket ez étel és ital lelki jellegére: a szellem az, mely élhet, a test nem használ semmit. A szavak, melyeket hozzátok szóltam, lélek és élet. És akkor a tizenkettőhöz fordul, ha ők is elakarják-e hagyni, akkor felelé Péter: Uram, kihez menjünk? tied az örök élet igéi s mi hisszük s megismertük, hogy te Krisztus vagy, Isten fia. Kitérülhetlenül kellett, hogy e jelenet az apostolok emlékezetébe vésődjék. S kitérülhetlenül vésődött emlékezetükbe az utolsó vacsorán Krisztus parancsa: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.

A kenyértörés, azaz a szentmise és szentáldozás képezte az első keresztény közösségek istentiszteletének tartalmát s kezdetől fogva oly benső vonatkozásba hozták az Oltáriszentséget Krisztus áldozati halálával, mint maga Krisztus: *minden szentmise Krisztus halálát hirdeti*, mondja szent Pál s figyelmeztet, hogy szentáldozás előtt vizsgálja meg magát az

ember, mert aki méltatlanul eszi e kenyeret s issza az Úr kelyhét, az Úr teste s vére ellen vétkezik s ítéletet eszik magának.

Ne várjátok, keresztény hallgatók, hogy előadjam a nagy és hosszú küzdelmeket, melyeket az Oltáriszentség alapító szavainak tartalmáról és jelentőségéről a kereszténység folytatott: nagyon különböző jellegű küzdelmek, a szellemi küzdelem köréből leszállva az utca zajába, nagyon különböző fegyverekkel küzdve, a legfinomabb dialektika és sofistika, a naiv realizmus s a felvilágosodott racionalizmus fegyvereitől a legdurvább szidalmazásig s gúnyolódásig, ez a szellemi küzdelemnek képe, mely betölti a világtörténetet.

E küzdelmek érthetők, sőt az isteni titok s a kicsinyes emberi gondolkodás közti ellentétnél fogva nem is maradhattak el: hiszen nem egyebek, mint korszerű ismétlése az Oltáriszentség első ígéleténél történeteknek, melyeket előbb jeleztem. E küzdelmek eredménye, hogy a katolikus Egyház mind mélyebben hatolt e titokba s tartalmát, amennyire az emberi értelemnek lehetséges, mind világosabban s határozottabban fejtette ki. És ebből megérthetjük, mily mondhatlan fönséggel nyilatkozik *az isteni hatalom, bölcsesség és szeretet titka az Oltáriszentségben.*

Ez ugyan már a Krisztus kereszthalálával való összefüggésből is világos, melyet a legnagyobb isteni titoknak ismertünk fel, de kiviláglík a véres haláláldozattól való különbségekből is. Vagy a kenyérnek és bornak az Úr testévé s vérévé való átváltozása nem az Isten hatalmának nyilvánulása-e, mely felülmul minden emberi gondolatot? hiszen ehhez nagyobb hatalom kívánatik, mint egy lényt a semmiből létrehozni.

Az Isten bölcsessége nyilatkozik szellemi és érzéki természetünk követelményeinek s a vallási élet társadalmi funkciójának kielégítésében, különösen pedig az áldozatnak és szentségnek összekötésében, mely által az Oltáriszentség a kereształdozat vérontás nélküli ismétlése s egyúttal lelki eledelünk lesz, mely által Krisztussal a kereszten egyesülünk s áldozatja a mi áldozatunk lesz. Épen ennek felismerése vet világot a transsubstantiatio, az átváltozás, átlényegülés dogmájára, melyhez a katolikus Egyház minden nehézsége dacára ragaszkodik, mert ezt kívánja az Oltáriszentség áldozati és szentségi jellege. Mert kenyér és bor magukban véve nem alkalmasak arra, hogy a vérontást — s ebben áll a Krisztus kereształdozatának lényege — szemléltessék, ehhez az ó-szövetségi husvétii bárány sokkal alkalmasabb volt, a kenyér és bor csak úgy lehet a kereształdozat ismétlése, ha megszűnt az lenni, aminek látszata mutatja s valóban azzá lesz, ami a keresztfán feláldoztatott. Krisztus teste s vére. S ugyanezt mondhatjuk a szentség szempontjából: kenyér és bor nem lelki eledel, csak akkor lesz azzá, ha valóban, valósággal és lényegesen az Üdvözítő testévé és vérévé változik. De ha csak képpel akarunk megelégedni, akkor

visszaesünk az ó-szövetség előképeibe, melyek pedig csak árnyékát képezték a jövődönnek.

Bizonyítsam-e még, hogy az Oltáriszentség az isteni szeretet titkának a kinyilatkoztatása? Aki az Oltáriszentségnek benső viszonyát Krisztus áldozati halálához megismerte, annak ezt nem kell bizonyítani, mert az Isten szeretetének és irgalmának a bűnös emberiség iránt legfőbb kinyilatkoztatása. De az Oltáriszentség saját természetének is megfelel, hogy Isten legnagyobb szeretet ajándékának nevezzük.

A legnagyobb, mert a leggazdagabb, mert a szentségben nem csupán isteni malasztot nyer az ember, hanem Krisztust magát, aki egész emberségével és istenségével nyújtja magát az áldozónak.

A legnagyobb, mert a legalázatosabb: nem megdicsőülésének fényében közeledik Krisztus az utána epedő lélekhez, hanem a képzelhető legjelentéktelenebb alakban, hogy az ember bátorságot vehessen magának az oltárhoz közeledni.

A legnagyobb, mert a legönzettelenebb. Az önzetlenség az igaz szeretet próbaköve, de van-e önzetlenebb, mint Krisztus jelenléte az Oltáriszentségben! En nem keresem saját dicsőségemet: sehol nem valósul meg Krisztus szava annyira, mint az Oltáriszentségben. Bármily pompával díszítse is a katolikus kereszténység Krisztus jelenlétének helyét, a tabernakulumot, minden pompa és díszítés sem jelentheti a megdicsőült Krisztus dicsőségének növekedését. És hányszor bizony hiányzik a díszítés? hányszor veszi körül szegénység, sőt gondatlanság is? nem volt-e a budai szent Anna-templom tabernakulumuma is oly nedves, hogy a szent ostya a penészedésnek volt kitéve? mindig örömmel fogok visszagondolni arra, hogy ezt a botrányt megszüntettem s tabernakulumotok ma keramittal burkolva, fehér selyemmel bélelve, megfelel az Egyház előírásának, hála és köszönet érte a hívő és szerető léleknek, aki bőkezűségével ezt lehetővé tette. De hányszor talál Krisztus isteni szeretetének e szentsége gúnyt és gyalázatot? s mindennek dacára Krisztus nem hagyja el a hálátlan és szeretetlen emberiséget, ott marad a kenyér színe alatt, valahányszor a konzekráció szavai azt átváltoztatják, ha az a szentmise vagy szent áldozás méltatlan volt is, mert e méltatlanság nem az áldozatra, vagy a szentségre hárul, miként a napsugár nem veszít tisztaságából, ha nem a tengerszem tiszta tükrén, hanem a pocsolya iszapján törik meg.

Felfoghatja-e valaki e csodás, határtalan szeretetet? nem, keresztény hallgatók, de épen e felfogási képességünkön felülemelkedettsége bizonyítja isteni jellegét.

Aki az Oltáriszentséget, mint áldozatot és szentséget elismeri, az birtokában van az igaz kereszténységnek, mert *Isten legnagyobb titka maradandó kinyilatkoztatásának* birtokában van. Az a keresztény feleke-

zet, mely feladja az Oltáriszentséget, feladja a legfelségesebbet, a legistenibbet a kereszténységben. A katolikus Egyház az Oltáriszentséget, mint szemevilágát őrzi s mindent inkább elvisel, semhogy elveszítse Isten hatalma, bölcsessége és szeretete e maradandó kinyilatkoztatását.

(Folyt. köv.)

Dr. Huszár Elemér.

Szentmise a cap-martini billiárdteremben.

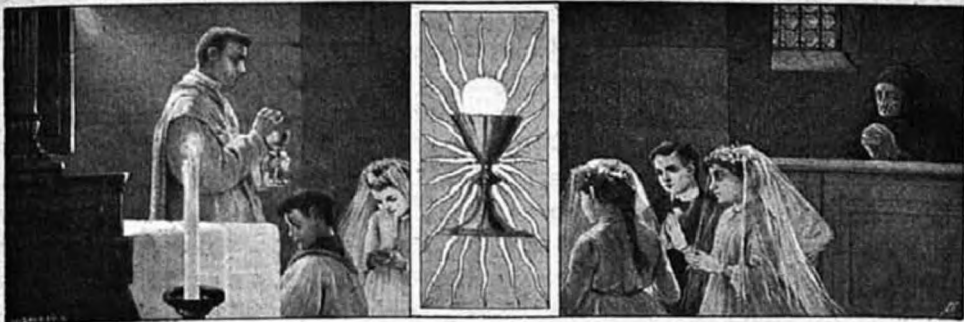
Epizód Erzsébet királyné életéből.

AKI BÉCSBEN a kapucinusok temploma felé járt s a Neuer Marktról egy kis utcába befordult, maga előtt talált egy elegáns szállodát (ajánljuk olvasóinknak) s a homlokzaton méteres betűkkel a felírást: Hôtel Restaurant Dungl. Ez a Hôtel Dungl arról nevezetes, hogy a derék hôte-lier kápolnát is rendeztetett be a szállodában, ahol a közönségnek egy szakállas kapucinus atya misézik. Hisz ez a külföldön néha-néha megtörténik. Ha püspök száll oda, annak szabad saját hordozható oltárkáján, amit utazótáskájában tart, a szálloda szobájában is miséznie. E sorok íróját is püspököknek nézték egy salzburgi szállodában s a főpincér rá akarta venni őt, hogy ne alkalmatlankodjék kora reggel a plébánián, hanem misézzon meg inkább a szobájában. Ilyen történt azon időben, mikor Erzsébet királyné Cap-Martinban volt. A földszinti lakosztályon kívül a fogadóban még egy helyiség állott kizáróan az ő rendelkezésére, minden vasárnap: a billiárd-terem. Vasárnap a billiárd-termet kápolnává alakították át.

Amikor először szállott meg a cap-martini fogadóban, azonnal tudakozódott, van-e a közelben templom? A közelben nincsen, csak távolabb, egy falucskában, *Roquebrunban*. A királyné azt kívánta tehát, hogy gondoskodjanak misemondáshoz alkalmas helyiségről a fogadóban: a billiárd-terem alkalmas, oda fölmehetett észrevétlenül. Az egyház törvényei szerint azonban az ilyen helyiség megelőzően fölszentelendő; viszont e szertartás egy fogadóban, egy billiárd-teremben, feltűnő... Sajátságos módon oldották meg a kérdést.

Van egy régi egyházi kiváltság, mely szerint fölszenteltnek tekintendő minden olyan helyiség, ahol a máltai lovagrend valamely főméltósága leveti köpenyét. Berzeviczy tábornok épen egyik nagykeresztese a máltai lovagrendnek: ő vetette le köpenyét a billiárd-teremben. Azután, minden vasárnap, a szolgák egy összecukható kis oltárt állítottak föl a terem nagy tölgyfa-kandallója előtt s a roquebrunei öreg plébános eljött misét mondani egy ministráns fiúcskával, akinek, mise után, az udvarhölgy egy aranyat csusztatott markába, mire a ministránsfiúcska illedelmesen mondott köszönetet e szavakkal: Deo Gratias. M.

GYAKORI SZENTÁLDOZÁS.

Rovatvezető: REVICZKY ALADÁR főmunkatárs.

Mikép vezetheti rá a hitoktató, tanító és tanítónő növendékeit a gyakori szentáldozásra?

A LEGFÖLSÉGESEBB, ami a kath. egyházban van, az Úr Jézus a legmértősebb Oltáriszentségben. A hitről, erkölcsről és kegyelemről szóló tan benne éri el tetőpontját. Az egyházi szertartások is az Oltáriszentség körül forognak. Minden, mit az egyházi művészek mint mesterművet alkot, e nagy szentség dicsőítésére szolgál. Az Oltáriszentség a Istenemberről szóló összes hittitkokat magában egyesíti; ez a leghatalmasabb eszköz, melyet az Úr Jézus a megváltás művének folytatására teremtett, mert a szentmisében kiosztja a megváltás kegyelmeit és közbenjár az Isten és emberek között. Azért az egyháznak kezdettől fogva az volt egyik legserényebb föladata, hogy a gyermekeket és az ifjúságot az eucharisztikus Úr Jézushoz vezesse, mert csak ott van élő hit, örömteljes remény, meleg, cselekedetekben nyilvánuló szeretet, ahol a hivek az Oltáriszentséget látogatják, a szentmisén résztvesznek és a szentáldozáshoz gyakran járulnak. Az Oltáriszentség hivatott apostola a lelkipásztor: De a lelkipásztornak segédapostola kell, hogy a tanító és a tanítónő legyen elsősorban.

A hitoktatón kívül a tanítónak és tanítónőnek a legmagasztosabb feladata, hogy a gyermekeket eucharisztikus nevelésben részesítse, s ezt úgy a tanító, mint a tanítónő megtehetik, mert ők a napnak nagy részét együtt töltik a gyermekekkel s így megismerik őket, bizalmukat megnyerik s könnyen megtalálhatják a szívükhöz vezető utat. Ok előkészíthetik növendékeiket a hitoktató munkájára s a mennyei eledel vételére.

A tanító és tanítónő ezt könnyen megtehetik azáltal, hogy növendékeiket alaposan kioktatják az Oltáriszentség tanáról és fölgyújthatják

növendékeik szívében az Úr Jézussal való gyakori társalgást s a szent testének gyakori vétele utáni vágyat. És ez nem nehéz dolog. Hiszen a gyermekek lelke oly fogékony. Mily könnyű azt mondani, hogy az édes Üdvözítő nemcsak 2000 év előtt volt a földön, hanem itt van templomainkban az oltárszekrényben s így mindennap állandóan közöttünk van és vár minket. Az ősszüleink paradicsomi boldogságánál — midőn Istennel társalogtak — föl kell említeni, hogy ez a boldogság nekünk is megadatott, csak el kell mennünk az Oltáriszentség elé s ott az Istenemberrel kell társalognunk. Jézus születésénél — midőn őt a pásztorok és bölcsék imádták — föl kell hívni a gyermekek figyelmét, hogy ugyanezt s ugyanúgy megtehetik a Legszentebb előtt. Jézus szereteténél — midőn az anyák eléje hozták gyermekeiket — mondjuk meg, hogy az oltárszekrényből is így szól naponkint: «hagyjátok hozzám jönni a kisdedeket, mert övék a mennyek országa». Ép így lehet és kell az Úr Jézus csodáinál, tanításánál, szenvedésének történeténél fölemlíteni, hogy ugyanazon Úr Jézus volt az, ki itt van közöttünk s hogy micsoda összefüggés van az Oltáriszentség s Krisztus élete, halála, föltámadása, megdicsőülése csodái között. Emellett sokszor kell hangoztatnunk, hogy azért van az Úr jelen az Oltáriszentségben, mert szeret minket és ő azt nagyon kedveli, aki őt fölkeresi, imádjja, engeszteli. De ez még nem elég. A gyermekeket oda kell vezetnünk a Legszentebb elé, meg kell mutatnunk, hogyan viselkedjenek a templomban, hogyan hajtsanak térdet, hogyan tartsák kezeiket, hogyan fejecskéjüket, hogyan imádkozzanak (például: «Jézusom, imádlak Téged! Jézusom, szeretlek Téged!» «Jézusom, áldj meg engem!» «Jézusom add, hogy mindig jó legyenek.» «Jézusom, áldd meg kedves szüleimet, előljáróimat.» «Jézusom, szeretlek Téged, azok helyett is, kik Téged nem szeretnek» stb. Ó mily kedvesek ilyenkor, mikor az Úr Jézussal csevegnek s mily öröme telik bennük a gyermekek Barátjának s mint áldja meg őket, mint egykor Galilea gyermekeit!

A 2. és 3. osztályban már tovább lehet menni. Nagy segítségükre lesznek a bibliai történetek. Így például: az Oltáriszentség megigérésénél valóságos jelenlét, valódi élvezése, mint mennyei eledelnek, az áldozás hatásai. A lábmosásnál — jó előkészület. Júdás áldozásánál — méltatlan áldozás, halálos bűn, tiszta lelkiismeret. A betegek gyógyításánál — ugyanazon erő van e szentségben, főleg áldozás alkalmával. Zacheus látogatásánál — közénk jön az égből a tabernákulumba és fogad minket, sőt hozzánk jön az áldozás alkalmával szívünkbe. Az Oltáriszentség előképeinél megmagyarázandó a hasonlat: az élet fája, a manna, Illés csodálatos eledele, a kenyér megsokasítása. Alapos oktatást kíván az Oltáriszentségről szóló fejezet. A hit-, erkölcsstanban mindenütt mutassuk ki az összefüggést az Oltáriszentséggel, főleg a 2., 3., 4., 5., 6. hitágazatnál, a tíz- és ötparan-

csolatnál, Jézus életénél és erényeinél (alázatosság, türelem, szelidség, szeretet, engedelmesség, szegénység). A szentek egyességénél: részesülünk az összes áldozások gyümölcseiben, a gyakori áldozók imáiban stb. Beszéljük el a szentek történetéből, hogy mily nagy szeretettel, imádatossággal viselkedtek az Oltáriszentség iránt akkor és ott, hol ez a legalkalmasabban beszöhető oktatásainkba (Baylon szent Paszkál, szent Szaniszló, szent Alajos, szent Imelda, szent Klára. Szép példák vannak «A titkos mély Szentség villogásai» c. munkában, Galambos Kálmántól).

Ne hanyagoljuk el a liturgiát sem. Magyarázzuk meg péld. az úrnapi körmenetet, annak külső szertartásait, de egyúttal azok jelentőségét is: a fehér ruha jelenti a szív ártatlanságát, a virágok az erényeket, a tömjénfüst az imát! a szentmise szertartását, főleg a felajánlást, úrfölmutatást, áldozást (a lelki áldozást is). Vigyük el növendékeinket a szentségimádásokra (oltáregyleti, 40 órai, örökimádási ájtatosságokra), tartassunk velük legalább 1/2 órai szentségimádást (imákkal, énekekkel) s el ne hanyagoljuk a Jézus Szíve ájtatosságot sem.

A tanítás azonban nem elégséges. A hitoktatónak, tanítónak és tanítónőnek jó példával kell előljárni. Ő mily nagy hatást gyakorol a növendékekre, ha látják tanítóikat az Úr oltára előtt térdelni, ájtatosan imádozni, gyakran a szentségekhez járulni, ha látják bennük a gyakori szentáldozásnak hatásait. Ez szavuknak nyomatékot ad. A jó példák láttára a gyermekek okvetlenül követni fogják elöljáróikat. Oktassunk tehát és adjunk jó példát. A többit megteszi az Úr kegyelme.

Az Oltáriszentség szolgálatában.

Aranyozott képrámákról a légyiszkot lemoshatjuk alkoholba mártott vöröshagymaszeletek levélvel. Bármely piszkot leveszünk az aranyozott képrámákról a következőképen: Borecetes ecsettel vagy szivaccsal bekenjük a tisztátalan képrámát; 5–6 perc múlva tiszta hideg vízzel lemossuk s törülés nélkül száradni hagyjuk.

A templomi keményfa-bútorok fényesítésére ne használjunk tisztán petroléumot. Sokkal jobb, ha valamelyest fölmelegített petroléumban fehér ceresint (földviaszt) oldunk föl. A keverék lehűtése után vonjuk be vele a fényesítendő bútort. Hagyjuk 24 órán át így állni. Azután dörzsöljük erősen flaneldarabbal. Meglepő fényt kapunk.

Templom nedves falainak kiszáritása. Veszünk 93 rész téglaport és 7 rész ólomprotoxydot. Mindkét alkatrészt külön lisztyszerű finomságra törjük. Azután elegendő lenolajjal tészta-sűrűségű péppé gyúrjuk. Ilyen állapotban a nedves falra ragasztjuk. Három-négy nap alatt megszárad s a nedvesség sohasem üt rajta át.

GYERMEKVILÁG

Rovatvezető: DR. SZYLLABA EMIL.

A trónörökös gyermekeinek első áldozása.

A trónörökös udvarából olvassuk a következő szép levelet az «Ewige Anbetung Altötting» lapjain.

«Konopischt, 1911. június 18.»

Tehát csütörtök volt az a szép nap, amelyen a mi kedves főhercegünk Max (8 éves) az első szentáldozáshoz járult. A külső ünnepség olyan volt, amilyen nővérének első áldozásánál. De mégis a fiú felülmulta a leányt értelmességben és komolyságban, pedig fiatalabb.

Mikor már éji nyugalomra tért, hallottam, amint így szólt hét éves fivéréhez: «Ma az áldozásnál azt gondoltam magamban: Mégis mily alázatos a jó Isten, mikor engedi, hogy egy kis ostya színe alatt abba a szűkes oltárszekrénybe bezárják!» És a kis Ernő komolyan válaszolta: «Csakugyan, mily kedves a jó Isten!»

Az utolsó két hónap alatt naponként feladtam egy kis önlegyőzést neki. Egy nap mint nagy titkot bizalmasan elárulta nekem a kicsi, mit mondott neki Max. «Néha egy kis megtagadást kell gyakorolnunk, ezt teszem most én is, például, mikor szomjas vagyok, nem iszom mindjárt.»

Kérdeztem Maxot, mit fog kérni különösen áldozás napján. Kissé váraкоztam, azt fogja talán mondani, a szüleiért. Ő minden késlekedés nélkül válaszol: «Hogy Jézus mindig nálam, és én az ő kegyelmében maradjak.»

P. Fischer S. J., a család gyóntatója három napi ájtatosságot tartott az áldozás előtt, még pedig nyilvánosan a várkápolnában és buzgón látogatták.

Gyónás után mondá nekem Max: «Én most többnyire az Úr Jézusra gondolok!» Este nagy szeretettel és hálával megköszönte nekem

az előkészületet. Nemcsak szülei s mi két nevelője, hanem a nagyszámú szolgaszemélyzet követtük őt az Úr asztalához — az ő nagy örömére.

A második miséhez körmenetileg járultunk a fönséges várkertben.»

Mégis azt mondják mindig, hogy a gyermekek nem értik még. Főlöszleges beszéd. Természetesen, ha a gyermeknek semmit sem beszélnek a szentségekről, világos, akkor nincs is, mit értsenek meg abból.

P. Gradaus S. J.

Lelkiáldozás.

Itt vagy az Úr Jézus előtt, kedves gyermekem. Ő rád gondol a szent ostyában. Halljad, mit akar neked mondani.

Az Úr Jézus beszél szivedhez a szent ostyából. Kedves gyermekem! én itt olyan vagyok, mintha aludnám és mégis ébren vagyok. Az emberek meg, előttem olyanok, mintha ébren volnának és mégis alusznak. De halljad a következő példát, hogy megérts engem. Egész éjjel künn járok a mezőkön, nem tudok magamnak lakást találni, ahol megpihennék, pedig nagyon fáradt vagyok. A fejem tele lett éjjel harmattal, hajam egészen nedves tőle. Van nekem egy igen jó testvérem, de sokáig nem tudtam lakását megtalálni. Fázom is már, fáradt vagyok, végre rátalálok nővérem házára. Így szólok hozzá: Nyiss ki nekem, testvérem, te szeplőtelen és tiszta, mint a galamb! nyiss ki, mert fejem tele van harmattal és hajam nedves az éjszakai harmatcseppektől. S az én testvérem fölkel, kinyitotta az ajtót; örvendett a lelke s amint beléptem, eltelt a ház a legfinomabb illattal.

Lám, kedves gyermekem! példában beszélek szivedhez. Példákban beszéltem akkor is, mikor még emberi alakban jártam a földön, mert az emberek szeretik a példát és jobban értenek meg, ha példában szólok hozzájuk. De a példát jól kell megértened. A testvérem te vagy, a te lelked az, mert neked is Atyád az Úr Isten, nekem is; neked is Anyád a boldogságos Szűz Mária, nekem is. Házam a te szived, minden ember szive. De látod, engem nem minden testvérem akar házába, azaz szívébe befogadni. Most is úgy járok, mint születésemkor Betlehemben, amikor nevelőatyám, szent József előtt mindenki bezárta az ajtót s így szólt: Már nincs hely a te számodra. 1500 millió ember él a világon. Ezek közül 1000 millió nem tud rólam, mert pogány. Szívükben nincs nekem lakásom. A többi keresztény ugyan, de csak 260 millió hiszi az Oltáriszentséget, a többi tudni sem akar rólam. Ezek is bezárják szívüket előlem. De még az a 260 millió is, aki hisz bennem, nagyon sokszor halálos bűnben van. Ahol pedig halálos bűn van, ott én nem lehetek, ott nekem rosszabb lenne, mint a betlehemi istállóban. Hozzád akarok tehát bemenni. A szomorúság olyan bennem, mintha egész éjjel bujdosnom kellett volna s a harmat ellepte volna fejemet; a szeretetlenségtől fázom.

Gyermek: Édes Megváltóm! mint örülök, hogy szívembe akarsz jönni, de mondd, hogy leszen az? Áldozni fogok most? menjek gyónni? És hogy kell azt értenem, hogy nyissam ki Neked szívem ajtaját?

Az Úr Jézus: Kedves kis testvérem! kétfélekép megyek be az emberek lelkébe: 1. a valóságos szentáldozásban, mikor a szent ostyát fogadják magukhoz és 2. a lelki áldozásban, mikor nem a szent ostyában vesznek magukhoz, hanem fölkeltik magukban a hitet, szeretetet, bánatot és erős kívánságot, hogy szívükbe fogadjanak a szent ostya alakjában, bár meg nem tehetik. Ilyenkor már ott vagyok szívükben, megáldom lelküket. Lelkük előttem oly kedves lesz, mint a legillatosabb rózsák és liliomok. Ezért mondtam előbb a példában is, hogy testvérem háza illatos lett, amikor beléptem. Tedd ezt gyakran, amit most mondtam; megteheted szent gyónás nélkül is, megteheted akkor is, ha még sohasem voltál áldozni. Keltsd föl magadban a hitet.

Gyermek: Ó Jézusom, hiszem mindazt, amit tanítottál, hiszem főképp, hogy itt előttem a szentségházban és a világon minden szentségházban a szent ostyákban igazán jelen vagy. Hiszem, mert ó örök igazság! te magad mondtad ezt, már pedig minden szavad szent igazság.

Az Úr Jézus: Most, édes gyermekem, indíts magadban nagy szeretetet.

Gyermek: Ki ne szeretne Téged, jóságos Jézusom! Végtelen szeretetednek nem volt elég, hogy érettünk meghaltál, az Oltáriszentséget is nekünk hagyta, hogy köztünk maradj mindig és hogy magadat adhasd nekem és a szegény, méltatlan gyermek *szívébe bemehess*. Ó bár szerethetnélek, amint Te szeretsz engem.

Az Úr Jézus: Örömmel hallom, hogy szeretsz engem, de szereteted csak akkor lesz tiszta, mint az arany, ha bűneidet utálod.

Gyermek: Igaz, édes Jézusom! sok az én bűnöm. Ó bár inkább ne éltem volna azon a napon, amelyen vétkeztem! El kellene pirulnom, hogy Rólad el tudtam feledkezni, Téged meg tudtalak bántani; Téged, akit oly nagyon szeretek! Bocsáss meg, térdénállva kérek, nem akarok többet egy bűnt sem elkövetni.

Az Úr Jézus: Légy nyugodt, szívesen elfeledem bűneidet, szívesen megbocsátok. Most úgy veszem, hogy te is tiszta vagy, mint a galamb, szeplőtelen, mint az a testvérem, kiről a példában beszéltem, csak aztán meg is gyónd vétkeidet. Akarnál-e most a szent ostyában magadhoz venni, ha lehetne? Ó én nagyon szeretnék szivedben lenni. Lásd, most úgy vagyok, mintha sziveden ajtó volna és én azon zörgetnék.

Gyermek: Szeretnélek-e magamhoz venni? Ó Isten Fia, ki ne szeretne veled lenni? Ha már nem mehetek Hozzád, mint valamikor a zsidó gyermekek, ó jönnél csak szívembe, hogy láthatatlanul megölelj és megáldj, mint őket.

Az Úr Jézus: Itt vagyok már lelkedben, kedves gyermekem! itt vagyok bár nem a szent ostyá alakjában. Jó nekem nálad lenni, oly jó, mintha sötét, hideg éjszakából világos, meleg szobába léptem volna.

Gyermek: Üdvözlégy, édes Jézusom! az én szegény szívemben! Ha látnálak, megcsókolnám szent lábadat, melyet értem is átszegeztek; ott feküdnék szent lábaddal, mint utolsó szolgád.

Az Úr Jézus: Nem úgy, kedves gyermekem! te sem szolgám vagy, hanem kis testvérem! kérj Tőlem, amit akarsz, megadom, ha lelkednek használ.

Gyermek: Csak egyet kérek: el ne menj tőlem soha, maradj itt s ne engedd, hogy valamikor az én lelkemben bűn legyen. Ne engedd, hogy az én lelkem ajtaján is hiába zörgess. Ezt az egyet add meg Úr Jézus. Hiszen legnagyobb örömem, hogy szívemben vagy. Ezt nem tudom Neked meghálálni. Köszönje meg helyettem az én szent őrzőangyalom. Ó ha legalább úgy tudnálak dicsérni, mint ő: mily öröm volna! Ha oly tiszta tudnék maradni, mint ő: boldog volnék. *Dr. Szyllaba Emil.*

A szentmise és a gyermekek.

A HOLLANDIAI liturgikus kongresszus szónoka érdekes témát fejtegetett. Előírás szerint a gyermek, mihelyt eszével élni tud, köteles szentmisét hallgatni. Az egyház csak annyit kíván, hogy kellő áhitattal résztvegyen a szentmisén, de előírt imákat nem kell mondania. Más kérdés azonban, hogy nem szükségesek és nem hasznosak-e bizonyos segédeszközök a gyermekek számára is? Hogy kellően szemek elé állíthassák az Üdvözítő áldozatát, hogy kellően megértsék az Offertorium, Consecratio Communio jelentőségét, ehhez előzetes felvilágosításra van szükségük. Szónok azt hiszi, hogy a gyermek értelme megbirja ezt a felvilágosítást. Sorra veszi a miseimádságokat és azokat-értelmezi úgy, ahogy azt bármely egyszerű családtagja is értelmezheti gyermekeinek. Aki a katekizmust és Krisztus életét ismeri, könnyen kioktathatja a szentmisét illetőleg gyermekeit.

Kérdezi ezután, mennyire lehetne az ifjúsági mise alkalmas arra, hogy ott liturgiát tanuljanak. Az alkalmas mód szerinte az, ha mise alatt röviden tudomásukra hozatik a tanulóknak, hogy most a misének melyik részét mondja a pap s aztán a tulajdonképeni magyarázatot az iskolában, vagy otthon adják meg nekik. A hosszú imádságok (rózsafüzér) mondását a tanulók miséjén nem helyesli a szónok. Az sem helyes, hogy mindig együttesen és hangosan imádkozzanak. De még helytelenebb, ha az egész misét végigénekelik. Előbb a mise jelentőségével, kell tisztában lenniök s csak aztán szabad énekre tanítani őket. A sokat dicsért *deutsche Singmesse*-nek szónok nem barátja, mert az ének mellékdolgokra irányítja az áhítható.

A gyakori szentáldozás akadályai.

I.

NEM AKAROM itt a gyakori szentáldozás összes akadályait felemlíteni, hanem csak egy-kettőt. S hogy ezeket megemlítsem, arra is okot egy levél szolgáltatta, melyet szóról-szóra közlök. Úgy, amint megírta az illető az ő felfogásával, az ő stílusával. Nem változtattam rajta semmit.

A levél így szól:

Szeretett Lelkiatyám!

Levelezőlapját, mely olyannyira jól esett, megkaptam és szívből köszönöm. Igazán mily jól esett az! Hogyisne esett volna jól egy oly léleknek, amely a szomorúság örvényébe bukkott.

Igen, a szomorúság, az az irigy szomorúság elrabolta lelkem vidámságát. Szomorú is lehetek, mikor az embernek saját szülei akadályozzák meg abban, hogy csak akkor áldozhasson, mikor az iskolai törvények előírják, hogy csak éjjel imádkozhasson, mikor mások alusznak, pihennek; hogy csak a köteles istentiszteleteken vehessen részt; hogy a kongregációi gyűlésekre csak ürügy alatt mehetek el; hogy csak lopva szökhessen el gyónni és így tovább. Azt akarják, hogy olyan legyek, mint mások, a többi diákok; a huszadik század igényeinek megfelelően akarnak nevelni; ha azt mondom, illetve azt kérem, hogy hadd lehessenek pap, avagy szerzetes, akkor kinevetnek, gúnyokkal ostromolnak meg.

S mióta megtudták, hogy kongregánista vagyok, azóta még éjjel sem imádkozhatom, litániára sem mehetek el, mert ha megtudják, akkor jaj nekem.

S úgy fáj a szívem, midőn látom, hogy mások a szüleikkel, testvéreikkel együtt mennek áldozni, gyónni a litániára...

Csak az az egy vigasztal, hogy vagyunk többen is, akik így vagyunk.

És szellemi szememmel máris látom, hogy nemsokára katakombákat kell építenünk és látom a kánpadon mint hálnak meg Krisztusért keresztény testvéreim...!

Most e levelet is éjjel from és ki tudja, nem lestek-e meg és nem lesznek-e káros következményei.

Most utólag még arra kérem Főtisztelendő Tanár Urat, hogy legyen szíves segítsen rajtam, de különösen szüleimen imáival, ne feledkezzék meg róluk; így talán, ha ketten imádkozunk értük, előbb meg fognak javulni. Szentáldozásaimat is gyakran följajánlom értük.

A tanulásra nézve, ami engem illet, elég jól megy, nem kaptam intést, csak az algebra nehéz!

Előbbi kéréseimet megismételve maradok örökké hálás tanítvány:

Nevedet nem írtam ki, kedves tanítványom s azért talán megbocsájtasz, hogy őszinte és tanulságos leveledet közrebocsátottam!

Magam őszintén bevallom, hogy ha nem ismertem volna előbb e fiút és körülményeit s ha nem feküdnék előttem az ő levele és pedig őszinte levele — hiszen tőlem, ki messze kerültem tőle, semmi hasznot nem várhat — akkor nagyon nehezen tudnám elhinni, hogy amit ő levelében leír, hogy az manap megtörténhetik. Az lehet, hogy hitetlen szülőknak hitetlen gyermekei vannak, de hogy lelkes, hívő fiú ily erősen tudjon állani ily környezetben — ez nem emberi erő, itt a Szentlélek Uristen működik.

Kedves Fiam! Őrizd meg lelkedben ezt a Szentlélek kegyelmét, hiszen ez annak a záloga, hogy szeret téged az Isten s kiválasztott, lehet, hogy nagy dolgokra választott ki. Őrizd, ismételten kérek, őrizd ezt a kegyelmet, mert ha megőrized és állhatatos lész mindvégig, kimondhatatlan boldogság fog uralkodni lelkedben; de ha engeded, hogy kiöljék e kegyelmet lelkedből, avagy magad lész oka, hogy a kegyelem elhagy téged, akkor boldogtalan lész, nemcsak azért, mivel nem lesz kegyelmed, hanem azért is, mivel érezni fogod: mit Isten reád bízott, amire kiválasztott, azt nem cselekedted meg! Azért hát bátorság. Fiam, imáink kísérnek! Isten nem hagy el!

Ime egy, és pedig nagy akadály a gyakori szentáldozásnak, nagy akadály annak, hogy kivirágozzanak e szép lelkek s hogy illatozzanak az oltár körül: *a rossz, a hitetlen környezet!*

Ép ez ujság (Reménységünk) egyik régebbi, vagy 10 év előtti számában olvastam hasonló esetet. Ott két kis leány kérte édesanyját, hadd áldozhassanak sokszor, hadd áldozhassanak mindennap! Az anya «felvilágosult» volt! Olyan, mint sokan a mai édesanyák közül! Mindenféle cicomára megtanította volna, mindenféle költséges mulatozásra elküldte volna gyermekeit, csak azzal ne állottak volna elő, mi nem kerül egy fillérbe sem s ami csak igazi jót hozhat az emberi szívbe, csak azzal ne álltak volna elő, hogy ők áldozni akarnak. És az az édesanya, akinek örülnie kellett volna azon, hogy ily hatalmas nevelő-eszköz, mint Isten kegyelme, az áldozásban nyert kimondhatatlan értékű nagy erő, jó segítségére leányai nevelésében, ez az édesanya azt mondotta leányainak: «Inkább akarlak halva látni titeket, mintsem mindennap áldozva!» És kívánsága teljesült nemsokára reá, az Úr magához vette mindkét gyermeket. Teljesült hát a leányok óhajtása is! Most már senki sem akadályozza őket abban, hogy Jézusukkal egyesüljenek! Ezek boldogok! De hát azok, akiknek még itt a földön kell küzdeniök, mint ennek a szegény fiúnak, azok hogyan álljanak meg?!

Igen nagy akadály a gyakori szentáldozásnak a hitetlen környe-

zet. Mert hitellen ez! Hiába nevezik magukat katolikusoknak, hívők katolikusoknak, nem igazi hívők azok! Legalább is nincs élő hitük. Lehet olyan hitük, mely nem törődik semmivel, csak a földi jóléttel és épen magával a hittel törődik legkevesebbet. Ezek nem hívők. A hívők, azok tudják, mit és tudják, kinek hisznek! S ha tudják, akkor azt is tudják, hogy a szentáldozásnál hatalmasabb és fölemelőbb nevelőeszköz nincs! Az igaz hívők nem visszatartani, hanem küldeni fogják a gyermekeiket az oltárhoz, Jézushoz, a szentáldozáshoz.

Itt azután meg kell említenünk, hogy még ma is akadnak az igaz hívők között is olyanok, akik egyébként maguk is áldoznak, de a gyakori mindennapi szentáldozásnak mégsem barátjai. Csak azonban — hála Istennek — mindinkább fogynak és akik talán még most sem engedtek, azok is már kevésbé határozottan hangoztatják véleményüket és nem tartják vissza azokat, kik örömmel mennek, gyakran, mindennap az Úr oltárához. Ezek lassan majd csak beletörődnek, ha látják, hogy a gyakori szentáldozásnak semmi hátránya nincs, de előnye annál több!!

Addig tehát a gyakori szentáldozásnak teljes elterjedését hiába várják, míg azok fel nem nőnek, akik már a gyakori szentáldozás korszakában nevelkedtek. Igaz, a felnőtteknek is meg kell magyaráznunk minden adandó alkalommal a gyakori szentáldozásnak nagy hasznát, de nem lesz mindenütt sikerünk, mert igen nehéz régi szokást megváltoztatni. De azért lehet! És ha nincs meg mindenben oly eredménye munkánknak, mint amilyent reménylettünk, nem szabad kétségbeesnünk, annál inkább kell küzdenünk, tanítanunk, munkálkodnunk, mert annak a magnak gyümölcse, mit most vetegetünk a kisdedek, az ifjak szívében majd igazában csak évtizedek múlva fog megteremni, megérni.

Ezért a Szentséges Atya szavára Isten segítő kegyelmében bizva a legnagyobb reménnyel kell fordulnunk a fiatalok lelkéhez, bátorítani őket, hogy a hitellen, e tudatlan környezet dacára is legyenek erősek, legyenek állhatatosak jó feltételeikben, meg kell magyaráznunk, hogy nem csoda, ha a felnőttek még nem tudják magukat beleélni ez új korszakba, hiszen évtizedeken át máshoz voltak hozzászokva; meg kell nekik mondanunk, hogy épen rajtuk, a fiatalokon fog mulni, hogy ezt az érzéketlenséget, nemtörődőséget megváltoztassák s akkor önértékükben is növekedve, kedvvel reménnyel s ami fő, a körülmények ismeretével fognak küzdeni, kitartani a jó után és örömmel fogják ujságotni, ha sikerül csak egy lelket is a gyakori szentáldozásnak megnyerniök. És hogy lehet ily apostoli lelkeket találni a mai világban a gimnáziumi ifjak között is, azt mutatja a közölt levél és e tény adhat buzdító erőt és reményt nekünk a további kitartó munkához!

Dr. M. K.

EGYESÜLETI ÉLET.

Munkaórák. Akik óhajtanak különösen közreműködni az Oltáregyesület szép és nemes céljára és szabad idejüket is erre akarják szentelni, jelentkezzenek Üllői-út 75. sz. alatt, hogy a hét folyamán tartandó munkaórákra fölvétessenek.

Október 1-től fogva az Oltáregyesület munkaterme, a szegény templomok segélyezésére, nyitva lesz és pedig:

Minden hétfőn: 1 1/2 órától este 7-ig a Szent Anna-Congregatio tagjai számára.

Minden kedden: 1 1/2 órától este 7-ig: a Virgo Reparatrix-Congregatio II. csoportja számára.

Minden szerdán: 1 1/2 órától este 7-ig: a hétfájdalmú Szűz-Congregatio

és a Virgo Reparatrix-Congregatio I. csoportja számára.

Minden pénteken délután 2 1/2-től 5 1/4-ig az Oltáregyesület főmunkaórája.

Minden szombaton 1 1/2 órától este 7-ig a Virgo Reparatrix-Congregatio III. csoportja számára.

Ezen munkaórák alatt a Rózsafüzért hangosan imádkozzák, az Oltáregyesület és a jelenlevők szándékaira.

Conferentia-beszéd is van, melyet egy főtisztelendő úr tart, ennek hiányában 1/2 órai olvasás.

Kérjük az új tagokat, kik e különböző munkaórákon résztvenni óhajtanak, hogy megelőzőleg jelentkezzenek fölvételért az Egyesületnél, IX., Üllői-út 75. sz. alatt.

Oltáregyesület részére 1911-ben misealapítványra adakoztak:

Boldoni Emilia I. vasárnap 1 kor., Keller Jolán I. vasárnap 1 kor., Vogl Imréné I. vasárnap 2 kor., Burgmann Györgyné I. vasárnap 1 kor., Batta Ilona 1 kor., Dallia Antal és neje I. vasárnap 4 kor., özv. Jäger Mihályné I. vasárnap 1 kor., Wastl Udóné I. vasárnap 4 kor., özv. Leitzinger Istvánné I. vasárnap 1 kor., Flaszik Luiza I. vasárnap 4 kor., Klein Anna I. vasárnap 1 kor., özv. Thalwieser Antalné 1 kor., özv. Millok Károlyné 2 kor., Hilscher Anna I. vasárnap 2 kor., Leeb Ágostonné I. vasárnap 4—5. óra 4 kor., Burgmeyer János 4 kor., Bursch Miklósné 4 kor., özv. Christian Anna 4 kor., Zselesznek A. 2 kor., Feith Paula I. vasárnap 8—9. óra 4 kor., lov. Pfriem Irén 10 kor., Deutsch Károly I. vasárnap 8—9. óra 2 kor., Deutsch Károlyné I. vasárnap 1 kor., Sipos József és neje 6 kor., Sipos Paula 2 kor., Sipos Róza 1 kor., özv. Siegl Ferencné 2 kor., özv. Hauke Antalné 2 kor., Bieglbauer Irén 6 kor., Bieglbauer Ilonka 6 kor., Mauke Mária I. vasárnap 1 kor., Mauke Berta I. vasárnap 1 kor., Schwartz Elizabeth 2 kor., Sörös Gyuláné I. vasárnap 8—9. óra 1 kor., Fiedler Konradtné 2 kor., Hegyi Antalné I. vasárnap 1 kor., Huber Lajos I. vasárnap 2 kor., Sörös Mária 2 kor., Juhász Mária 2 kor., Kriz Béláné 2 kor. Összesen 102 korona. Budapest, 1911. szeptember 3-án. *Miskó Józsefné.*

ÖRÖKIMÁDÁS IMAKÖNYV

Ima a Magyarok Nagyasszonyához.

Emlékezzél meg, Istennek dicsőséges Anyja, Magyarok Nagyasszonya, szentséges szűz Mária! emlékezzél meg örökségedről, melyet hű szolgád, első királyunk és apostolunk, szent István, neked följánlott és végrendeletében neked hagyott. Tekints kegyes arccal országodra s légy szószólónk szent Fiadnál, Jézus Krisztusnál.

Hozzád kiáltottak őseink és minden inségükből kiszabadultak, mert folyton-folyvást vigyázott szemed örökségedre, ó mindörökké áldott Asszonyunk!

Ezt mi biztosra vevén, gyakran folyamodtunk hozzád és már tapasztalásból tudjuk és mondhatjuk el, hogy éretted áldott meg minket az Úr.

Ezen remény buzdít most is és e bizalom lelkesít, hogy oltalmad alá fussunk mi, a te néped, örökséged és nyájad, kik gyermekeid vagyunk és különös pártfogásodért hazánkat is Mária országának hívjuk. Azért emeljük föl telát hozzád szívünket kezeinkkel együtt és nagy alázattal kitarjuk szined előtt könyörgésünket.

Ótalmazzad is, esdve kérünk és védjed nagyhatalmú pártfogósoddal minden testi s lelki gonosz ellen édes hazánkat, hogy mindenha virágzó legyen Isten dicsőségére és néped vigasztalására.

... *Walser-Varga Örökimádás imakönyvéből.*

